

České zemědělství je o krok blíž k energetické revoluci: poslanci schválili uzákonění agrovoltaiky

Praha 3. května 2024 - **Poslanecká sněmovna dnes ve třetím čtení schválil novelu zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, která mimo jiné povolí souběžné využívání půdy pro zemědělskou i energetickou produkci pomocí solárních panelů umístěných u plodin za zákonem stanovených podmínek, tedy takzvanou agrovoltaiku. Čeští zemědělci tak budou moci lépe chránit své plodiny před nepříznivým počasím a zároveň získat nový zdroj příjmů díky produkci bezemisní solární energie.**

Novelu musí ještě schválit Senát a podepsat prezident. Kombinace pěstování plodin a výroby elektrické energie prostřednictvím fotovoltaických panelů je pro zemědělce doslova revoluční. Solární panely umístěné například v sadech nebo na vinicích totiž chrání plodiny před příliš silným letním sluncem, krupobitím i třeba neočekávanými mrazíky, které mohou úrodu ohrozit.

„Extrémní projevy počasí jsou s postupující klimatickou změnou stále častější. Kromě ochrany plodin před nepříznivým počasím pak agrovoltaika představuje pro zemědělce zajímavý způsob snížení nákladů na energii a posílení energetické soběstačnosti, protože souběh energetické a zemědělské produkce jim umožní pokrýt část vlastních energetických potřeb,“ říká Martin Sedlák, programový ředitel Svazu moderní energetiky.

Dvojití využití půdy pro zemědělství a fotovoltaiku je využíváno v řadě zemí EU, v USA i v Číně. Agrivoltaika navíc pomáhá i bojovat se samotnou změnou klimatu, jejíž projevy budou stále častěji ohrožovat úrodu českých farmářů, sadařů, zelinářů nebo vinařů. Instalace fotovoltaických panelů v jinak nevyužitelném prostoru kolem zemědělských plodin má totiž velký potenciál v produkci bezemisní energie. Pro představu, využití pouhého 0,5 % zemědělské půdy v Česku k souběžné produkci solární energie a zemědělských plodin by podle odhadů Svazu moderní energetiky vedlo k výrobě zhruba 15 terawatt hodin čisté energie ročně.

Kromě příležitosti pro zemědělce otevírá agrovoltaika i obecně dveře šetrné výstavbě pozemních solárních elektráren. „Chceme-li skutečně dekarbonizovat českou ekonomiku a připravit se na elektrifikaci odvětví jako jsou mobilita či třeba ocelářství, budeme muset stavět velké solární a větrné parky. Agrovoltaika umožňuje alespoň část těchto výroben stavět na půdě tak, aby pod nebo mezi panely probíhala zemědělská činnost,“ říká ředitel Solární asociace Jan Krčmář. Abychom v Česku mohli agrovoltaiku využít skutečně efektivně bude však zapotřebí povolit i výstavbu vertikálních panelů, které jsou v zahraničí velice rozšířené, avšak česká legislativa s nimi prozatím bohužel nepočítá.

„Agrovoltaika je velmi efektivní nástroj moderního zemědělství i moderní energetiky. S pokračující klimatickou změnou roste její důležitost. Viděli jsme v Evropě velké množství agrovoltaických projektů, které již dnes pomáhají zemědělcům vytvořit lepší podmínky pro pěstování plodin. Jsme moc rádi, že bude agrovoltaika nyní uzákoněna v České republice, která se tím zařadí po bok Francie, první země s regulární legislativou. Agrovoltaické systémy umožňují zvýšit efektivitu využití dané plochy, dokážeme díky ní ochránit zemědělské plodiny a vyrábět elektřinu ze slunce,“ říká Jiří Bím, vedoucí sekce agrovoltaiky v Solární asociaci.

Tisková zpráva

Svaz moderní energetiky, Solární asociace, SOLEK Holding, Bragen

„Agrovoltaika je jednou z velmi perspektivních oblastí nové energetiky, která se rychle a velmi dobře osvědčuje. Dokáže řešit energetické i environmentální výzvy, proto je dobrou zprávou, že čeští zákonodárci schválili novelu, která otevírá cestu k jejímu masivnějšímu rozvoji. Skupina SOLEK má zkušenosti s touto technologií ze zahraničí, připravujeme projekty například ve Francii a zajímavý potenciál vidíme i v českých podmínkách. Agrovoltaika pomáhá ekonomicky zemědělským regionům a zároveň snižuje naši závislost na fosilních palivech,“ uvedl Zdeněk Sobotka, majitel společnosti SOLEK Holding, která podniká v oblasti obnovitelných zdrojů v Evropě a Latinské Americe.

„Agrovoltaika představuje příležitost pro hledání rovnocenného vztahu mezi moderní energetikou a tradičním zemědělstvím. Ačkoliv by se mohlo zdát, že jsou to od sebe velmi vzdálené světy, mají si rozhodně co nabídnout a věřím, že hned poté, co novela vstoupí v platnost, řada hospodářů začne vedle zemědělských plodin sklízet i levnou a bezuhlíkovou energii vyrobenou přímo v areálech svých farem. Novela v neposlední řadě znamená i velkou příležitost pro české výrobce konstrukcí pro ukotvení solárních panelů. Evropský trh momentálně konstrukcemi zásobuje hlavně Polsko a Čína, a česká verze agrovoltaiky nyní pomůže Evropě ukázat i kvalitu a inovativnost českých výrobců,“ říká Tomáš Brýdl, společník firmy Bragen, která patří mezi pilotní společnosti zabývající se přípravou na agrivoltaiku v Česku. Bragen již dnes provozuje testovací instalaci u Litomyšle.

Celoevropský potenciál pro výrobu elektřiny v zemědělství je navíc obrovský. Podle propočtů vědců z univerzity v dánském Aarhusu by evropské agrivoltaické instalace mohly mít výkon až 51 terawatt a vyrobit 71 500 terawatthodin energie ročně.

Svaz moderní energetiky sdružuje nejvýznamnější oborové asociace moderní energetiky i klíčová výzkumná univerzitní centra. Díky průřezovému zastoupení expertů umí Svaz nabídnout ucelený pohled na možnosti rozvíjejícího se oboru nové nízkouhlíkové energetiky. Svaz má za cíl proaktivně vstupovat do české i evropské debaty o možnostech proměny energetiky. Zároveň přináší klíčové impulsy, které zajistí přední pozici ČR v oblasti vývoje a výroby progresivních technologií. Právě k příležitostem, které se v oblasti přechodu na nízkouhlíkovou energetiku otevírají, chce v Česku vést širokou diskusi zaměřenou na prosazení opatření, které podpoří samovýrobu elektřiny, rozvoj akumulace energie, posílí možnosti společné výroby elektřiny a tepla, implementaci chytrých sítí, elektromobility nebo nových prvků v rámci energetického trhu přicházejících s digitalizací. Více informací na www.modernienergetika.cz.

Ondřej Novák
Tiskový mluvčí
Svaz moderní energetiky
+ 420 722 901 138
ondrej.novak@modernienergetika.cz